

ژین نامەى شیخی بورهان

گوندی بورهان لە نیوەڕیی بۆکان و مەهاباد هەلکەوتووە و لە دەوروبەری ناوەراستهکانی سەدهی نۆزدههەمهوه تا سێ چارهکه سەدهی بیستم بههۆی خانەقایەکی تەریقەتی نەقشبەندییهوه که جهنابی شیخ یوسف شمس الدین محمد و دواى ئەو "مەولانا محمد صادق" و کەسانی تر بەرپۆهیان بردووە ناوی دەرکردووە و زۆریک لە کەسایەتییه سیاسی-کۆمەلایەتی-هونەرپیهکانی ناوچهى موکریان وەک سەیفولقوزات و عەلى بەگی حەیدەرى موریدی شیخی بورهان بوون.

بەرێز "ابوبەکر خوانچەسپەرالدین" کتیبیکی لەمەر ژيانی شیخی بورهان نووسیوه و جگه له ۱۵۰ لاپه‌ره‌ى سه‌مه‌تا، که باسی گشتییه سەبارەت بە سۆفیایەتی، پاشماوەی لاپه‌ره‌کانی تەرخانی ژيانی شیخ و موریدان و خەلکانی ناوداری دەوروبەری خانەقا کردووە، که زۆریکیان بە شیوهیهک لە شیوهکان، بۆکان دەرگرنه‌وه هەر لە شیخی بورهان خۆیهوه هەتا مامۆستا هەژار و سەیفولقوزات و ساداتی کولیجه و مه‌لا عصام الدینی شەفیعی و مصباح الدیوانی ئەدەب و پراکەى-واته عەلى بەگی حەیدەرى و زۆرى تر.

به پێویستی دهرانم بلێم زۆریهک لەو کەسایەتیانە لە پێوهندی شارى مەهابادیشدا بوون و من نامەوی لەم زنجیره وتارهدا کیشەى شار دروست بکەم، بۆ نمونه دهرانم مامۆستا هەژار له مەهاباد لەدايک بووه و مەهابادپيشه بەلام له بۆکان ژیاوه و لە توێژینه‌وه‌ى میژووی بۆکاندا ناوی دیتە گۆری. یا خود عەلى بەگی سالار سەعید (حەیدەرى) له ئاغاوتی گوندهکانی باکووری بۆکان و باشووری میانداوا بوە، بەلام بۆ ۶ یا ۷ دهره نوێنەرى شارى مەهاباد بوە له پەرلەمانی ئێران. بەکورتی، من کارم به‌و پێوه‌ندیانە داوه که کەسایەتییهکان لەگەڵ بۆکاندا هەیانبوە، ئیتر خەلکی بۆکان بوون یا نەبوون مەسەلەیهکی دیکهیه.

ابوبکر خوانچە سپەرالدین، زندگینامه عارف ربانى حضرت شیخ یوسف ملقب به شمس الدین برهانی قدس سره، انتشارات صلاح الدین ایوبی، ارومیه، ۱۳۶۸ [۱۹۸۹]، فارسی، ۴۵۲ لاپه‌ره.

